

ปลูกป่าชายเลนที่สมุทรสงคราม

ในวาระของวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช วันที่ ๕ ธันวาคม เวียนมาบรรจบอีกครั้ง กองศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จัตุจักรจัดกิจกรรม “ปลูกป่าชายเลน เฉลิมพระเกียรติ ภูมิพลมหาราชา” ที่จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งไม่ไกลจากกรุงเทพฯเท่าไรนัก พวกเราออกเดินทางจากสำนักงานอธิการบดี (เทเวศร์) เวลา ๙.๐๐ น. ไปแวะเคารพศาลพันท้ายนรสิงห์และชมสถานที่จริงบริเวณคลองโคกขาม รวมถึงเรือโบราณที่กู้ขึ้นมาจากคลองโคกขาม จากนั้นเดินทางไปยังสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๗ เพื่อรับประทานอาหารกลางวัน ที่นั่นเนื่องจากพวกเราจะทำการปลูกป่าชายเลนในช่วงบ่าย เพราะเป็นช่วงที่น้ำทะเลลงสามารถเข้าไปปลูกต้นกล้าโกงกางได้

การปลูกป่าชายเลนจะมีขั้นตอนที่แตกต่างไปจากการปลูกป่าในบริเวณพื้นที่ทั่วไป ผู้ดำเนินการจะต้องเตรียมการให้พร้อมโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. ติดต่อกับสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๗ จ.สมุทรสงคราม เพื่อบันทึกหมายวัน เวลาของการดำเนินการปลูกป่า

๒. ประสานเรื่องขอสนับสนุนกล้าไม้โกงกาง และว่าจ้างให้ชาวบ้านดำเนินการปักหลักไม้ไผ่ เพื่อยึดกล้าไม้ ไม้ให้ลอยในขณะที่น้ำขึ้น รวมถึงว่าจ้างเช่าเรือเพื่อเดินทางไปยังบริเวณที่จะเข้าไปปลูกป่า(ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่)

๓. จัดเตรียมถุงน่องลุยโคลน สำหรับให้ผู้ปลูกสวมลงลุยโคลนขณะปลูกป่า(มีร้านค้าที่ผลิตถุงน่องลุยโคลน ราคาประมาณ คู่ละ ๙๐ บาท และสามารถซักทำความสะอาด เพื่อใช้ในคราวต่อไปหรือในงานอื่นที่คล้ายกันได้)

๔. แจกให้ผู้เข้าร่วมโครงการ เตรียมเสื้อผ้าและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เตรียมเสื้อผ้าที่พร้อมจะลงลุยโคลนได้สวด ทมหวก หรือร่ม สำหรับกันแดดในช่วงนั่งเรือ ครีมกันแดด ฯลฯ

หลังจากรับประทานอาหารกลางวันแล้ว ทั้งอาจารย์และนักศึกษาเตรียมเปลี่ยนเสื้อผ้าและสวมถุงน่องอย่างทะมัดทะแมง จากนั้นเดินไปลงเรือหางยาวและออกเดินทาง มุ่งไปยังบริเวณที่กำหนด โดยใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที จึงเข้าไปถึง บริเวณนั้นชาวบ้านได้เตรียมปักหลักไม้ไผ่และวางกล้าไม้ไว้ทุก ๆ หลัก เจ้าหน้าที่อธิบายวิธีการปลูก พร้อมแจกเชือกฟาง ที่มีความยาวประมาณ ๔ - ๑๐ นิ้ว เพื่อนำมาผูกยึดต้นกล้าไม้กับหลักไม้ไผ่ เมื่อทุกอย่างพร้อมแล้ว เจ้าหน้าที่ให้ทุกคนขึ้นจากเรือ วิธีเดินไปต้องค่อย ๆ หยั่ง เดินลุยเลนเข้าไปปลูกต้นโกงกาง เพราะถ้าลงแรงอาจยุบลงไปลึก จะเป็นอุปสรรคในการเดิน นักศึกษาบางคนตัวก็ดูไม่ใหญ่ ยังจมไปถึงโคนขา ต้องคอยรั้งตัวกับต้นโกงกางใหญ่ ๆ ไว้

หลังจากปลูกต้นกล้าจนครบถ้วน แล้วต่างคนก็ชำระล้างโคลนที่เปื้อนก่อนพากันลงเรือกลับไป
ที่ท่าเรือ แล้วมาอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า และถุงนอน(ล้างสะอาด) เพื่อเดินทางกลับกรุงเทพฯ

สำหรับการปลูกป่าชายเลนเป็นการช่วยกันอนุรักษ์ระบบนิเวศชายฝั่งทะเล เพื่อรักษา
อาหารของสัตว์น้ำ เช่น ปู ปลา หอย กุ้ง ให้อยู่คู่กับทะเลอันสวยงาม และช่วยยึดแผ่นดินมิให้กร่อน
ไปกับการกัดเซาะของน้ำทะเลจนเว้าแหว่งหายไป เหมือนบางพื้นที่ ดั่งนั้นข้าพเจ้าหวังว่า คงจะมีผู้ที่
สนใจหรือหน่วยงานที่เห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วม ในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของ
ประเทศไทยให้อยู่คู่กับคนไทยไปจนชั่วลูกชั่วหลาน และถ้ามีผู้ใดมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกป่าชาย
เลนที่น่าสนใจหรือเพิ่มเติม ส่งข้อมูลเสนอแนะมาที่ กองศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม
งคลพระนคร จักขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง